

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 stycznia 2021 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z., z urzędu, ponownie ustalił wysokość emerytury H. K. przyznanej na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej od dnia 29 sierpnia 2013 r. tj. od dnia, od którego podjęta byłaby wypłata tej emerytury. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. wskazał, że wysokość emerytury wyliczona na dzień 29 sierpnia 2013 r. wyniosła 2 347,23 zł - podstawa obliczenia emerytury wyniosła 595 491,22 zł (534 995,55 + 60 495,67). Jednocześnie organ rentowy zaznaczył, że podstawa obliczenia emerytury nie podlegała w tej decyzji pomniejszeniu o kwoty pobranych wcześniej emerytur, a wysokość emerytury ustalona niniejszą decyzją od dnia 1 stycznia 2021 r. wyniosła 2 673,60 zł. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaznaczył, że przy ustalaniu wysokości emerytury uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia, jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do dnia 31 grudnia 2020 r., w tym zmiany wynikające z waloryzacji, jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłaszanych wniosków. Organ rentowy stwierdził, że emerytura ustalona w niniejszej decyzji nadal jest świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej emerytury wcześniejszej przyznanej decyzją z dnia 18 czerwca 2008 r., wobec tego ZUS nadal będzie kontynuował wypłatę tej emerytury.

/decyzja k.41 - 42 odwrót plik II akt ZUS/

W dniu 29 stycznia 2021 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie H. K. od ww. decyzji, w którym wskazała, że nie zgadza się z ustaleniami Zakład Ubezpieczeń Społecznych, gdyż nie przyznano jej kwoty rekompensaty w związku z wypłatą, w latach 2013 – 2020, zmniejszonej emerytury.

/odwołanie k.3/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.4 – 4 odwrót/

Na rozprawie w dniu 9 listopada 2021 r. strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska, a pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego oraz o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości w celu wyliczenia podstawy emerytury wnioskodawczyni w najkorzystniejszym wariantcie, bez pomniejszania emerytury o wcześniej pobrane świadczenia, z uwzględnieniem optymalnych wskaźników, średniego dalszego trwania życia od momentu złożenia wniosku.

/protokół rozprawy z dnia 9 listopada 2021 r., płyta CD k.22/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni H. K. urodziła się (...)

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 18 czerwca 2008 r., znak E (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. przyznał H. K. wcześniejszą emeryturę od dnia 29 czerwca 2008 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił przeciętną podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych od stycznia 1993 r. do grudnia 2002 r. oraz 33 lata i 3 miesiące okresów składkowych (399 miesięcy) oraz 5 lat i 6 miesięcy (66 miesięcy) okresów nieskładkowych. Wypłata emerytury została podjęta.

Kolejnymi decyzjami Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeliczał wnioskodawczyni powyższe świadczenie z uwzględnieniem corocznej waloryzacji.

/decyzja k.24 plik I akt ZUS, decyzje – plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 3 września 2013 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. przyznał H. K. emeryturę od dnia 29 sierpnia 2013 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej. Do obliczenia emerytury przyjęto: kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 60 495,67 zł , kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 534 995,55 zł , sumę kwot pobranych emerytur w wysokości 135 532,09 zł , średnie dalsze trwanie życia tj. 253,70 miesięcy. Wyliczona emerytura wyniosła 1 813,00 zł $[(60\ 495,67 + 534\ 995,55) - 135\ 532,09] / 253,70$. Tak wyliczona emerytura została zawieszona , ponieważ okazała się świadczeniem mniej korzystnym w stosunku do już wypłacanego wnioskodawczyni świadczenia.

/decyzja k.6 – 7 plik II akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 12 stycznia 2021 r. , znak (...) , Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z., z urzędu, ponownie ustalił wysokość emerytury H. K. przyznanej na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej od dnia 29 sierpnia 2013 r. tj. od dnia, od którego podjęta byłaby wypłata tej emerytury. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wskazał ,że wysokość emerytury wyliczona na dzień 29 sierpnia 2013 r. wyniosła 2 347,23 zł - podstawa obliczenia emerytury wyniosła 595 491,22 zł (534 995,55 + 60 495,67). Jednocześnie organ rentowy zaznaczył ,że podstawa obliczenia emerytury nie podlegała w tej decyzji pomniejszeniu o kwoty pobranych wcześniej emerytur , a wysokość emerytury ustalona niniejszą decyzją od dnia 1 stycznia 2021 r. wyniosła 2 673,60 zł. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaznaczył ,że przy ustalaniu wysokości emerytury uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia , jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do dnia 31 grudnia 2020 r. , w tym zmiany wynikające z waloryzacji , jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłaszanych wniosków. Organ rentowy stwierdził , że emerytura ustalona w niniejszej decyzji nadal jest świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej emerytury wcześniejszej przyznanej decyzją z dnia 18 czerwca 2008 r., wobec tego ZUS nadal będzie kontynuował wypłatę tej emerytury.

/decyzja k.41 - 42 odwrót plik II akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie ww. dowodów z dokumentów.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c. Sąd pominął wniosek pełnomocnika wnioskodawczyni o powołanie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości, jako zmierzający wyłącznie do przedłużenia niniejszego postępowania. W ocenie Sądu samo niezadowolenie z wyliczeń organu rentowego, w sytuacji braku wskazania konkretnych błędów rachunkowych jakich miał dopuścić się organ rentowy, jest niewystarczające do przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości. Z całą bowiem pewnością wyliczenia dokonywane przez organ rentowy, przy wyliczaniu świadczeń emerytalno – rentowych, nie są szczególnie skomplikowane i wymagają jedynie podstawowych działań matematycznych. Skoro zatem pełnomocnik skarżącej przedstawił jedynie domniemanie o popełnieniu błędu przez organ rentowy, a przede wszystkim zaniechał wskazania konkretnych błędów organu rentowego, to Sąd tym samym nie znalazł jakichkolwiek podstaw do przeprowadzenia stosownego dowodu w tym zakresie.

W tym miejscu wskazać również należy, że zgodnie z art.6 k.c. to na wnioskodawczyni spoczywał ciężar dowodowy w niniejszej sprawie. Oparcie polskiej procedury cywilnej na zasadzie kontradiktoryjności jedynie w wyjątkowych przypadkach dozwala Sądowi na podjęcie czynności mających na celu pobudzenie inicjatywy stron, a zasadą w tym zakresie jest samodzielne dążenie uczestników postępowania do wykazania prawdziwości podnoszonych twierdzeń. Jeżeli twierdzenie istotne dla rozstrzygnięcia nie zostanie udowodnione, to o merytorycznym rozstrzygnięciu sprawy decyduje rozkład ciężaru dowodu. Zatem strona, na której spoczywa ciężar dowodu, ponosi ryzyko ujemnych skutków niedopełnienia swoich obowiązków w tym zakresie. Sąd Okręgowy uznał, iż nie jest zarówno zobowiązany, jak i uprawniony do przeprowadzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla

rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (patrz wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U z 2021 r. , poz. 291) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184.

Stosownie zaś do treści art.194 i ww. ustawy, do ustalenia podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ubezpieczonego urodzonego w (...) r., nie stosuje się przepisu art. 25 ust. 1b, jeżeli wniosek o przyznanie tej emerytury zgłosi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222), pod warunkiem że prawo do emerytury przed osiągnięciem wieku emerytalnego ma ustalone na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r.

Zgodnie zaś z treścią art. 194 j ww. ustawy:

1. Kwotę emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ubezpieczonemu urodzonemu w (...) r., który wcześniej pobierał emeryturę wymienioną w art. 25 ust. 1b na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r., ustala się ponownie od podstawy ustalonej z zastosowaniem art. 194i.
2. Przeliczeniu podlega podstawa obliczenia emerytury przyjęta w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury.
3. Do ustalenia nowej kwoty emerytury przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia przyjęte w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury, a następnie uwzględnia się kolejne zmiany wysokości świadczenia.
4. Emerytura w ponownie ustalonej wysokości przysługuje od dnia, od którego podjęto wypłatę emerytury przyznanej na podstawie art. 24, a w przypadku gdy prawo do tej emerytury było zawieszane - od dnia, od którego mogłaby być podjęta jej wypłata.
5. Jeżeli ponownie ustalona wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 jest wyższa od wypłacanej dotychczas, emerytowi wypłaca się wyrównanie. Kwotę wyrównania stanowi różnica między sumą kwot emerytur, jakie przysługiwałyby w okresie od dnia, o którym mowa w ust. 4, do dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem ich waloryzacji, a sumą kwot wypłaconych w tym okresie.

W niniejszej sprawie wnioskodawczyni kwestionowała wysokość emerytury obliczonej jej skarżoną decyzją , wskazując że organ rentowy dokonał błędnych obliczeń.

Podnieść należy, że na mocy zaskarżonej decyzji, na podstawie art. 194j z urzędu, w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 06.03.2019r. o sygn. akt P 20/16 de facto uchylono wcześniejszą decyzję w przedmiocie ustalenia wysokości emerytury w wieku powszechnym z dnia 3 września 2013 r. i przyznano wnioskodawczyni emeryturę na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wysokość emerytury nabytej wraz z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego określono zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z pominięciem art. 25 ust 1 b ustawy emerytalnej z dnia 17.12.1998 r., czyli podstawy emerytury nie pomniejszono o sumę kwot pobranych emerytur. Stosownie bowiem do treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 06.03.2019 r. w sprawie sygn. akt P 20/16: art. 25 ust. 1 b ustawy z dnia 17 12 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 poz. 39) w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r. w zakresie w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W dniu 10 lipca 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222), dalej ustawa zmieniająca. Dostosowała ona przepisy do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r., wprowadzając możliwość obliczenia wysokości emerytury powszechnej bez pomniejszania podstawy jej obliczenia.

Zaskarżoną decyzją przeliczono świadczenie wnioskodawczyni z poszanowaniem wskazanych zasad, czyli bez pomniejszenia podstawy emerytury o sumę kwot pobranych emerytur. Nową emeryturę ustalono jako równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczania przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego. Tak wyliczone świadczenie na dzień 29 sierpnia 2013 r. bez dokonywania dotychczas wykonywanych potrąceń oczywiście wzrosło i wyniosło 2 347,23 zł (kwota uprzednio ustalona decyzją z dnia 3 września 2013 r. wyniosła 1 813,00 zł).

Wnioskodawczyni w odwołaniu wywiodła jednak, że organ rentowy dokonał niewłaściwych obliczeń z uwagi na brak przyznania jej kwoty rekompensaty w związku z wypłatą, w latach 2013 – 2020, zmniejszonej emerytury.

Niemniej jednak przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe nie wykazało, aby organ rentowy dopuścił się błędów ustalając wysokość należnego wnioskodawczyni świadczenia. Zarówno bowiem wydając decyzję z dnia 3 września 2013 r., jak i zaskarżoną decyzję z dnia 12 stycznia 2021 r. organ rentowy zastosował takie same wartości kwot składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji, jak i wartości kwot zwaloryzowanego kapitału początkowego, co dało tożsamy wynik matematyczny – 595 491,22 zł, a jedyną różnicę stanowiło właśnie pomniejszenie tej sumy, w decyzji z dnia 3 września 2013 r., o kwotę pobranych emerytur, czego z całą pewnością nie uczyniono w zaskarżonej decyzji. Oczywiście również jest, że wartość emerytury wyliczona na dzień 29 sierpnia 2013 r. została zwiększona o kwoty następujących na przestrzeni lat waloryzacji świadczeń.

Tym samym przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe nie wykazało, aby organ rentowy dopuścił się błędów ustalając wysokość należnego wnioskodawczyni świadczenia. Podkreślić również należy, że organ rentowy ustalając w treści zaskarżonej decyzji wysokość należnego wnioskodawczyni świadczenia zastosował właściwy wskaźnik średniego trwania życia tj. 253,70 miesięcy, bowiem nie było jakichkolwiek podstaw, by traktować wnioskodawczynię jako osobę składającą wniosek o emeryturę wieku powszechnym po raz pierwszy. Ponadto zauważyć należy, iż wprowadzenie nowych regulacji prawnych z uwzględnieniem usankcjonowanych przez Trybunał Konstytucyjny zasad nie jest równoznaczne w każdym przypadku z realnym wzrostem wypłacanych świadczeń i nie może stanowić asumptu do dowolnego interpretowania zaistniałych rzeczywiście zdarzeń tak, by rzeczywiście doprowadzić do ich wzrostu.

Reasumując, samo subiektywne przekonanie wnioskodawczyni, że kwota wyliczonej emerytury jest za niska, w sytuacji braku przedstawienia przez nią konkretnych błędów organu rentowego, nie może skutkować zmianą zaskarżonej decyzji.

W tym stanie rzeczy, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczyni –PI.